

Europese regelgeving voor CE-markering

Vanaf januari 2008 zijn de Europese normen voor asfalt van kracht. Deze normen zijn breed opgezet. Ze laten het aan de landen over om te kiezen welke van de beschreven proef- en testmethoden van kracht worden verklaard. Maar ook het kwaliteitsniveau van de mengsels.

Via een NTD, Nationaal Toepassingsdocument, kunnen de afzonderlijke landen vastleggen welke van de, op zich gelijkwaardige, proef- en testmethoden toegepast worden. In Nederland heeft de werkgroep Asfaltverhardingen van het CROW, na een tervisielegging, NTD's vastgesteld voor asfaltbeton, ZOAB, sma, en gietasfalt. Daarin zijn de keuzes vastgelegd om eenduidige afspraken tussen de contractpartners te bevorderen.

Voor alle betrokken partijen heeft het omschakelen naar Europese normen consequenties: voor producenten, voor aannemers, voor opdrachtgevers en voor ontwerpers.

Nederland heeft voor de mengsels die vallen onder de norm voor asfaltbeton gekozen om de eigenschappen functioneel te beschrijven. De traditionele eigenschappen (Marshallstabiliteit en -vloei) worden vervangen door stijfheid, weerstand tegen vermoeiing, weerstand tegen permanente deformatie en watergevoeligheid. Met deze eigenschappen is het gedrag van de mengsels beter te beschrijven en op den duur ook beter via modellen te voorspellen. Daarmee worden ook kansen geboden voor innovatie en productverbetering op het gebied van asfaltmengsels.

Naam verandert, gedrag niet

Asfalt gaat zich na januari 2008 niet anders gedragen. Vertrouwde mengsels met bewezen samenstellingen worden binnen de kaders van de nieuwe normen gewoon geproduceerd en toegepast, alleen worden ze op de markt gebracht met een andere naam.

Voorbeeld

Een steenslagasfaltbeton StAB 0/22 VK 3 voor een onderlaag wordt vanaf januari 2008 op de markt gebracht onder de naam AC 22 base 40/60.

waarin:

AC : asphaltconcrete (asfaltbeton)
22 : de maximale korrelgrootte
base : toepassing voor onderlaag
40/60 : de bitumengrade.

De producent geeft daarnaast op zijn bijbehorende CE-verklaring de door hem verklaarde waarden voor stijfheid, weerstand tegen vermoeiing, weerstand tegen permanente deformatie en watergevoeligheid.

Producenten mogen vanaf januari 2008 geen Europees genormeerd asfalt op de markt brengen zonder CE-markering.

 01234	
anyCo Ltd, PO Box 21, B-105006 06 01234-CPD00234	
EN 13108-1 Asphalt Concrete for roads and other trafficked areas AC 16 surf 70/100 Euro asphalt plants S24	
General requirements + fundamental requirements	
Void content	
- maximum	V_{max7} (7,0 %)
- minimum	V_{min2} (2,0 %)
Water sensitivity	$ITSR_{90}$ (90 %)
Resistance to abrasion by studded tyres:	Abr_{A40} (40 ml)
Reaction to fire	Euroclass Cfl **
Temperature of the mixture	140 °C to 180 °C
Grading (passing)	
22,4 mm sieve	100 %
16 mm sieve	95 %
11,2 mm sieve	88 %
5,6 mm sieve	62 %
2 mm sieve	40 %
0,500 mm sieve	33 %
0,250 mm sieve	22 %
0,063 mm sieve	5,8 %
Binder content	B_{min} 6,0 (6,0 %)
Stiffness	
- minimum	S_{min1} 800 (1 800 MPa)
- maximum	S_{max9} 000 (9 000 MPa)
Resistance to permanent deformation	
- large size device: proportional rut depth	P_5 (5,0 %)
- small size device: wheel tracking slope	$WTS_{air10,0}$ (10 mm)
small size device: proportional rut depth	$PRD_{air9,0}$ (9,0 %)
* Stating test conditions selected in accordance with EN 13108-20.	

Voorbeeld CE-markering, overgenomen uit EN 13108-1:2006. Voor Nederland zal de verklaring er iets anders uitzien omdat bijvoorbeeld de 'Resistance to abrasion by studded tyres' niet van toepassing is.

Anders dan vertrouwd wel mogelijk

De Europese normen bieden de mogelijkheid om andere mengsels te ontwerpen met een afwijkende samenstelling dan de vertrouwde mengsels uit de Standaard RAW Bepalingen maar met functionele eigenschappen die bijvoorbeeld het gebruik als onderlaag mogelijk maken en mogelijk optimaliseren. Bijvoorbeeld ten aanzien van stijfheid of weerstand tegen permanente deformatie.

asfalt

De producent mag deze waarden op zijn CE-verklaring zetten als:

- Hij kan aantonen dat het type-onderzoek conform de Europese norm uitgevoerd met het betreffende mengsel de vermelde functionele eigenschappen oplevert.
- Hij een - door een onafhankelijke instelling - getoetst productiecontrolesysteem hanteert dat voldoet aan de eisen van de Europese standaard (FPC Factory Production Control).

Het gehele systeem is opgezet om zeker te stellen dat de samenstelling van de asfaltspecie uit het type-onderzoek met voldoende nauwkeurigheid binnen de in de FPC gestelde toleranties wordt geproduceerd. Met het implementeren van dit systeem voor conformiteit vervallen ook de aspecten in de Standaard RAW Bepalingen die betrekking hebben op de asfaltspecie. Daarnaast zullen de Standaard RAW Bepalingen aangepast moeten worden aan de nieuwe situatie. Met name de bepalingen die betrekking hebben op de kwaliteitsaspecten die bij de verwerking van belang zijn. Het concept van deze set bepalingen legt het CROW in de loop van 2007 ter visie.

Gevolgen voor contract-afwikkeling

Met de CE-markering verklaart een producent dat het mengsel voldoet aan de verklaarde eigenschappen. Dit zijn de eigenschappen die gelden direct na productie. Vervolgens moet het asfalt nog naar het werk worden getransporteerd en worden verwerkt.

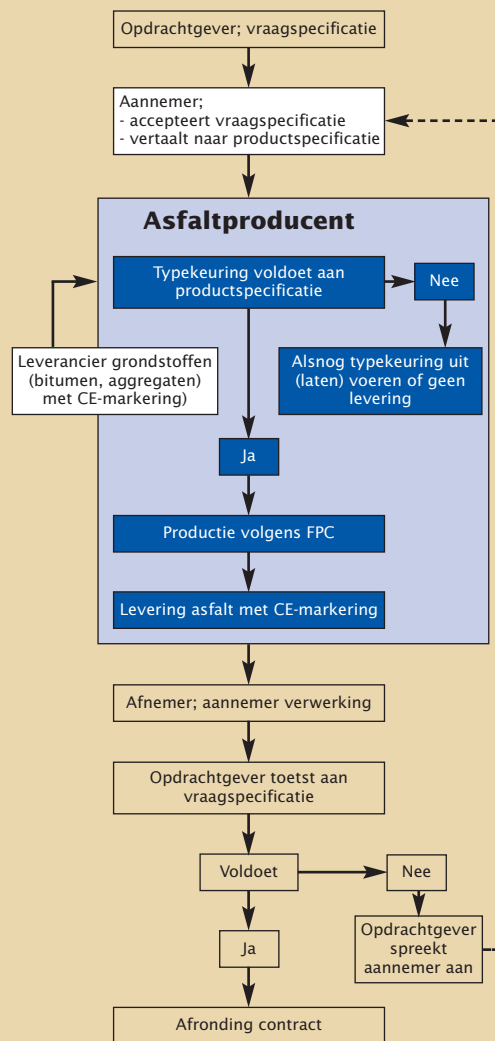
Die verwerking (o.a. de verdichting) is in hoge mate bepalend voor de kwaliteit die de opdrachtgever wenst. Een kwaliteit die ook in het contract moet zijn

beschreven. Als het eindproduct niet voldoet dan verandert er niets aan de nu al gangbare afwikkeling tussen de contractpartners. Maar vanwege het uitgebreide controlesysteem bij de productie (FPC; Factory Production Control) kan de opleveringscontrole wel eenvoudiger. Zo is de kans dat een mengsel niet aan de samenstelling voldoet immers zo klein dat boorkernonderzoek op de samenstelling overbodig wordt. Dit geldt ook voor de andere via de CE-markering vastgelegde aspecten, voorzover de verwerking daar geen invloed op heeft. De verantwoordelijkheid van de producent is wel toegenomen.

Samengevat

De introductie van de Europese normering heeft als consequenties:

- gedrag asfalt blijft gelijk
- vertrouwde mengsels krijgen een andere naam;
- alleen asfalt met CE-markering op de markt kan worden gebracht;
- de eigenschappen van asfalt worden meer functioneel beschreven;
- alternatieven zijn eenvoudiger te vergelijken;
- verantwoordelijkheid producent neemt toe;
- controle bij oplevering wordt beperkt tot verwerkingsaspecten.

Onderlinge relaties partijen en positie CE-marking in het proces.